

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002583

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-07-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Перепелинська Олена Сергіївна

2. Olena Perepelynska

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0001-3188-4430

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: ОП 51278 Доктор філософії (PhD) (081 Право)

Дата захисту: 21-08-2025

Спеціальність за освітою: Міжнародне право

Місце роботи здобувача: Адвокатське об'єднання "Інтегрітес"

Код за ЄДРПОУ: 41031255

Місцезнаходження: вул. Добровольчих Батальйонів, 1, Київ, 01015, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9926

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 19485263

Місцезнаходження: вул. Раєвського, буд. 23-а, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 19485263

Місцезнаходження: вул. Раєвського, буд. 23-а, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 72.27.31

Тема дисертації:

1. Нормотворча діяльність саморегульвних організацій у сфері міжнародного комерційного арбітражу
2. Rulemaking activity of self-regulatory organizations in the field of international commercial arbitration

Реферат:

1. Необхідність науково-правового дослідження нормотворчої діяльності саморегульвних організацій у сфері міжнародного комерційного арбітражу зумовлена самою природою цієї сфери як особливого виду автономного правопорядку (*ordre juridique arbitral*). Цей правопорядок формується широкою прецедентною практикою (*case law*), яка постійно узагальнюється та активно осмислюється на рівні саморегульвних неурядових (*non-government*) організацій підприємців, практикуючих та академічних юристів. Так, уперше принципово переглянуто зміст поняття «арбітражна юрисдикція» і піддано конструктивній критиці доцільність його використання для характеристики правової природи арбітражу. На цій основі запропоновано розглядати регулювання та саморегулювання в межах «арбітражного правопорядку» (*ordre juridique arbitral*), концептуально обґрунтованого представниками французької школи міжнародного арбітражу. У зв'язку з цим, недоречними визнані також спроби використання поняття «арбітражна

юрисдикція» конкуруючим щодо державної юрисдикції. У вітчизняній доктрині арбітражу вперше запропоновано використовувати низку раніше не операціоналізованих іноземних термінів і понять, таких як: «арбітражний правопорядок» (Arbitral Legal Order), «арбітражне прецедентне право» (Arbitral Case Law), «юридичність арбітражу» (Juridicity of Arbitration), «метод регулювання на основі транснаціональних правил» (Transnational Rules Method), «квазізаконодавче формулювання правил» (the quasi-legislative formulation of rules), за допомогою яких у дисертації вдалося отримати істотне прирощення нового знання про природу та сутність нормотворчості саморегульованих організацій у сфері арбітражу з нетрадиційних для вітчизняного правознавства методологічних позицій. Сформульовано специфіку саморегульованих організацій у сфері арбітражу, яка виявляється у тому, що саморегульованими організаціями є не самі арбітражні трибунали чи арбітражні інституції (установи), а найчастіше – організації, при яких такі арбітражні інституції (установи) утворюються. При цьому у роботі обґрунтовано, що залежно від цілей саморегульованої нормотворчості таких організацій слід розмежовувати поняття нормативного саморегулювання, результати якого переважно втілюються на рівні арбітражного провадження, та інституційного саморегулювання, яке переважно актуалізується під час здійснення процедур керування «материнською» організацією «дочірньою» арбітражною інституцією (установою). Водночас у випадку, коли арбітражна установа є окремою юридичною особою (наприклад, SIAC, HKIAC, LCIA), функції інституційного саморегулювання виконують керівні органи такої арбітражної установи (як правило колегіальні). Уперше запропоновано класифікацію актів м'якого права (soft law), створених саморегульованими організаціями у сфері арбітражу, залежно від їхньої обов'язковості (квазіюридичної сили). Зокрема, до таких актів віднесено: (1) декларативні акти привернення уваги до актуальних проблем арбітражної теорії та практики; (2) інтерпретаційні акти у сфері арбітражу; (3) рекомендаційні акти у формі: (а) загальних оцінок (оглядів) стану арбітражної практики, а також (б) позиції та рекомендації з окремих питань арбітражної практики; (4) локальні акти обмеженої обов'язковості, до яких віднесено морально-етичні кодекси різних категорій осіб в арбітражі, а також окремі стандарти поведінки учасників арбітражу; (5) нормопроектні акти hard law на основі практики реалізації норм soft law. Це має значно сприяти конкретизації результатів нормотворчості саморегульованих організацій з огляду на їхню експлуативність. Як наслідок дістало подальшого розвитку: (1) підходи до вивчення передового досвіду нормотворчої діяльності міжнародних та іноземних неурядових організацій як ефективний метод саморегулювання в арбітражі; (2) узагальнення досвіду нормотворчості саморегульованих організацій у низці малодосліджених в Україні сфер; (3) доктринальні підходи до аналізу інституційної структури та діяльності міжнародних та іноземних саморегульованих організацій, що дозволило встановити, що такі організації мають не лише важливий досвід перегляду власних інструментів актів м'якого права, але й відповідні інституційні і правові механізми для періодичного здійснення такого перегляду та інструменти збору даних про його ефективність, що забезпечує гнучкість та оперативність саморегулювання, його відповідність потребам арбітражної практики та новітнім викликам; (4) пошук найбільш ефективних форм і методів нормотворчої діяльності саморегульованих організацій в контексті вдосконалення арбітражного правопорядку України через їхню участь у громадських обговореннях проектів законів чи інших нормативно-правових актів та у формуванні судової практики.

2. The need for a scientific and legal research of the rulemaking activities of self-regulatory organizations in the field of international commercial arbitration is driven by the very nature of this domain as a distinct form of autonomous legal order (*ordre juridique arbitral*). This legal order is formed by extensive case law, which is continuously systematized and actively analyzed at the level of self-regulatory non-government organizations of entrepreneurs, practicing lawyers, and academics. For the first time, the content of the term “arbitration jurisdiction” has been fundamentally reconsidered and its suitability for describing the legal nature of arbitration has been critically assessed. Based on this, it is proposed to examine regulation and self-regulation within the framework of the “arbitral legal order” (*ordre juridique arbitral*), a concept substantiated by representatives of the French school of international arbitration. Thus, attempts to use the term “arbitration jurisdiction” as a competitor to state jurisdiction are deemed inappropriate. Within the national doctrine of arbitration, several previously unoperationalized foreign terms and concepts have been introduced for the first time, including: “Arbitral Legal

Order”, “Arbitral Case Law”, “Juridicity of Arbitration”, “Transnational Rules Method”, and “the quasi-legislative formulation of rules”. The introduction of these concepts has significantly expanded new knowledge about the nature and essence of the rulemaking activities of self-regulatory organizations in arbitration from methodological positions that are unconventional for Ukrainian legal scholarship. A pioneering approach has been proposed to define the key specificity of self-regulatory organizations in the field of arbitration, emphasizing that self-regulatory organizations are not the arbitral tribunals or arbitration institutions themselves, but rather the organizations within which such arbitration institutions are established. Given the civil law focus of this research, self-regulatory rulemaking should be distinguished from institutional self-regulation, which has a predominantly administrative-legal nature, with primary attention devoted to normative self-regulation. For the first time, a classification of soft law acts created by self-regulatory organizations in the field of arbitration has been proposed based on their level of binding effect (quasi-legal force). These acts include: (1) declarative acts drawing attention to pressing issues in arbitration theory and practice; (2) interpretative acts in the field of arbitration; (3) recommendatory acts in the form of: (a) general assessments (reviews) of the state of arbitration practice, as well as (b) positions and recommendations on specific issues of arbitration practice; (4) local acts with limited binding effect, including moral and ethical codes for different categories of actors in arbitration, as well as specific standards of conduct for participants in arbitration; (5) hard law draft acts based on the implementation of soft law rules. This classification is expected to significantly refine the outcomes of rulemaking activities by self-regulatory organizations, considering their practical applicability. As a result, several areas have been further developed: (1) approaches to studying the best practices of leading international and foreign self-regulatory organizations’ rulemaking practices as an effective method of self-regulation in arbitration; (2) generalization of self-regulatory organizations’ rulemaking experience in a range of areas that have been underexplored in Ukraine; (3) doctrinal approaches to analyzing the institutional structure and activities of international and foreign self-regulatory organizations, which made it possible to establish that such organizations not only possess valuable experience in reviewing their own soft law instruments but also have institutional and legal mechanisms for conducting such reviews periodically, along with tools for collecting data on their effectiveness—thus ensuring flexibility and responsiveness of self-regulation to the needs of arbitration practice and emerging challenges; (4) identifying the most effective forms and methods of rulemaking activities for self-regulatory organizations, in the context of improving Ukraine’s arbitral legal order through participation in public discussions of draft laws and regulatory acts, as well as in shaping judicial practice.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Перепелинська О. С. Нормотворча діяльність королівського інституту арбітрів (Chartered Institute of Arbitrators – CIArb): просування кращих міжнародних стандартів у сфері міжнародного арбітражу. *Юридична Україна*. 2025. № 1. С. 18–26.
- Гайдулін О. О., Перепелинська О. С. Нормотворчість саморегулювальних організацій: сутність, зміст та форми. *Юридична Україна*. 2024. № 12. С. 6–17.
- Гайдулін О. О., Перепелинська О. С. Концепт арбітражного правопорядку (*ordre juridique arbitral*) як альтерверсія арбітражної юрисдикції (*arbitral jurisdiction*). *Юридична Україна*. 2024. № 9. С. 50–64.

- Гайдулін О. О., Перепелинська О. С. Санкції до сторін арбітражного розгляду для запобігання виведенню капіталів за межі України: нові виклики публічним інтересам в умовах воєнного стану. Приватне право і підприємництво. 2024. Випуск 24, частина 1. С. 16–21.
- Перепелинська О. С. Концептуальне розмежування термінів «регулювання» та «саморегулювання». Приватне право і підприємництво. 2024. Випуск 24, Частина 2. С. 170–175.
- Перепелинська О. С. Нормотворча діяльність Міжнародної асоціації юристів (МАЮ): досвід сприяння саморегулюванню у сфері міжнародного арбітражу. Юридична Україна. 2024. № 11. С. 69–78.
- Перепелинська О. Напрями для вдосконалення процесуального законодавства України у сфері судового сприяння та контролю щодо міжнародного комерційного арбітражу. Право України. 2014. № 12. С. 37–43.
- Perepelynska O. Chapter 16: Prima facie establishment of a case. Provisional and Emergency Measures in International Arbitration / Ed. by J. Fouret. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2023. P. 331-341.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U100029, 0121U100028, 0123U100002

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гайдулін Олександр Олександрович
2. Oleksandr O. Haidulin

Кваліфікація: д. ю. н., к. філос. н., професор, 12.00.01, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 19485263

Місцезнаходження: вул. Раєвського, буд. 23-а, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Воронов Кирило Маркович

2. Kyrylo M. Voronov

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5315-9574

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Притика Юрій Дмитрович

2. Yurii D. Prytyka

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5992-1144

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кравцов Сергій Олександрович

2. Serhii Kravtsov

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8270-193X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гетманцев Максим Олександрович
2. Maksym O. Hetmantsev

Кваліфікація: к. ю. н., с.д., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0102-0498

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 19485263

Місцезнаходження: вул. Раєвського, буд. 23-а, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Нагнибіда Володимир Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Нагнибіда Володимир Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Запорожченко Аркадій Віталійович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна